Nacionālais veselības dienests

Krūts vēža skrīninga pakalpojuma organizācija un pieejamība Latvijā

Jūlija Voropajeva,
Veselības aprūpes pakalpojumu projektu vadītāja

Eiropas Sociālā fonda Plus projekts Nr. 4.1.2.7/1/24/I/001
"Pilnveidot pacientu drošību un aprūpes kvalitāti"

Nacionālais veselības dienests

Krūts vēža skrīninga process

NOSAKA MĒRĶA POPULĀCIJU — SIEVIETES VECUMĀ NO 50 LĪDZ 69 (ieskaitot) GADIEM REIZI 2 GADOS

Piemēro izslēgšanas kritērijus:

- personas bez pastāvīgas uzturēšanās atļaujas,
- vēža reģistrā norādīta diagnoze C50,
- veikts mamogrāfijas izmeklējums gada laikā līdz uzaicinājuma vēstules sagatavošanas datumam,
- nav deklarētas dzīvesvietas adreses Latvijā

Izveido un nosūta uzaicinājuma vēstules pa pastu vai uz e-adresi

Mamogrāfijas izmeklējums ar dubultaklo aprakstīšanu

Papildu izmeklējumi B0, B4, B5 rezultātu gadījumā

Nacionālais veselības dienests

Prasības krūts vēža skrīninga pakalpojumu sniedzēju atlasei 2018. gadā

MAMOGRĀFIJAS IEKĀRTU VEIDS	TEHNISKĀS PRASĪBAS MAMOGRĀFIEM	TEHNISKĀS PRASĪBAS RADIOLOGA DARBA VIETAI	PRASĪBAS SPECIĀLISTIEM	VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS	KVALITĀTES KRITĒRIJI
• digitālais mamogrāfs • analogais mamogrāfs ar digitālo detektoru • analogais mamogrāfs ar digitālo kasešu (“fosfora plašu”) lasītāju	• starojuma deva • Izšķirtspēja • Veiktspēja • kompresijas un palielinājuma režīmā iespēja regulēt krūts kompresiju • uztvērēja un kompresijas plāksnes izmērs	• radiologa monitoru ekrāna izmērs un matrica • attēlu nosūtīšana DICOM formātā uz arhīvu (PACS) • attēlu aprakstīšanas telpas apgaismojums	• vismaz divi radiologi ar vismaz 500 mamogrāfijas izmeklējumiem iepriekšējā kalendāra gadā • vismaz viens radiologa asistents ar vismaz viena gada pieredzi skrīninga izmeklējumu veikšanā	• pieraksts uz izmeklējumu • mamogrāfijas izmeklējumu aprakstīšana 5 darba dienu laikā • personalizēta informācija par R4 vai R5 izmeklējuma rezultātiem un nepieciešamību veikt papildu izmeklējumus	• Izmeklējumu īpatsvars (R3) • Radiologa pieredze (vismaz 500 apraksti gadā) • Maksas pakalpojumu dati • Sūdzības

Nacionālais veselības dienests

Mamogrāfijas pakalpojuma kvalitātes pārbaudes 2019. gadā

1

2018. gadā izveidota starpinstitūciju darba grupa

DALĪBNIEKI

Veselības inspekcija, Nacionālais veselības dienests, Radiācijas drošības centrs, Radiologu asociācija

2

MĒRĶIS

Izvērtēt mamogrāfijas skrīninga kvalitāti Latvijā

3

Tematiskās pārbaudes 9 ārstniecības iestādēs

4

VĒRTĒTS

pakalpojuma sniegšana, personāls, kvalitātes sistēmas, iekārtas, attēlu/aprakstu kvalitāte

5

Nacionālais veselības dienests

Rekomendācijas

RADIOLOĢIJAS PERSONĀLS	PROCESA UZLABOJUMI	IEKĀRTAS UN SISTĒMAS	SISTĒMISKAS IZMAIŅAS
• Specializēties skrīninga mamogrāfijā • Apmācīt līdz 25 sertificētiem asistentiem un radiologiem • Nodrošināt attālinātu aprakstīšanu no Rīgas	• Ieviest dubultaklo aprakstīšanu • Nodrošināt skaidru un savlaicīgu komunikāciju ar pacientiem • Definēt lomas un metodes tālākai novērošanai	• Izmantot tikai digitālās mamogrāfijas sistēmas • Novērst fosfora plašu artefaktus • Pāriet uz vienotu datu sistēmu	• Specializēt radioloģijas pakalpojumus, nevis balstīties tikai uz ģeogrāfisko pieejamību • Mobilās vienības pieejamībai lauku teritorijās • Ieviest BI-RADS sistēmu • Aktualizēt dokumentāciju (MK noteikumi Nr. 265)

Nacionālais veselības dienests

Prasību izmaiņas

PRASĪBAS	2018	2021	2023
Tehniskās prasības mamogrāfiem	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām
Tehniskās prasības radiologa darba vietai	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām	Bez izmaiņām
Radiologa iepriekšējā kalendāra gadā sagatavoto aprakstu skaits	500	750	1500
Mamogrāfijas aprakstu klasifikācijas sistēmas	R1-R5	R1-R5	BI-RADS
Minimālais radiologu skaits	2	2	3
Apliecinājums par apmācību skrīninga mamogrāfijas metodē			+
Programmatūra automatizētai dubultaklai aprakstīšanai, ko veic divi radiologi			+

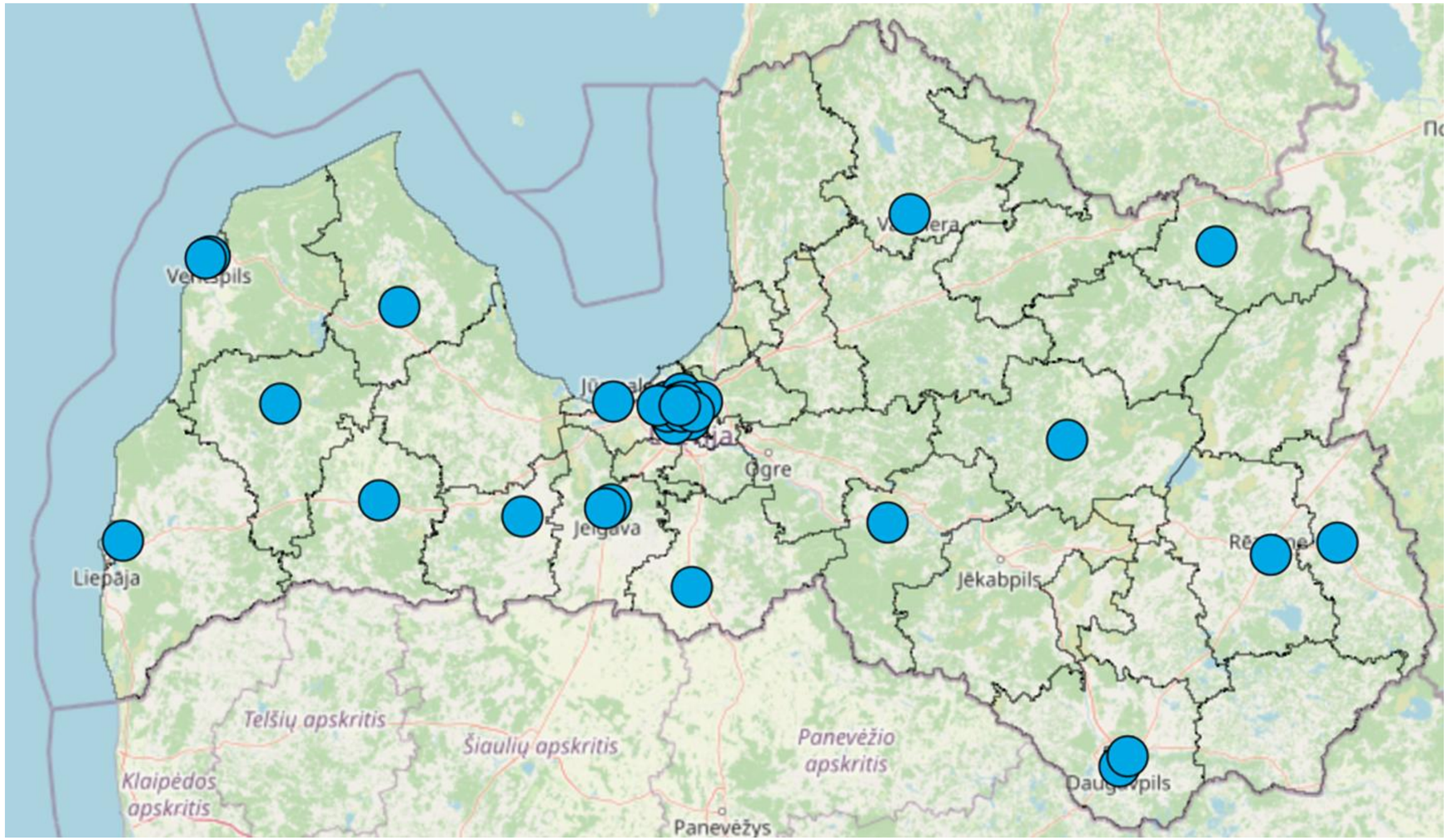
Nacionālais veselības dienests

Kvalitātes kritēriju izpilde 2025. gadā

Kvalitātes kritērijs	Pieņemams	Uzraugams	Nepieņemams
Izmeklējumu īpatsvars (BI-RADS (B0, B4, B5) kopējā izmeklējumu apjomā	21	4	0
Ievadīti dati veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā „Vadības informācijas sistēma" par sniegtajiem maksas mamogrāfijas pakalpojumiem ar izmeklējuma rezultātu	22	1	2
Sūdzības no pacientiem, ja pārkāpti normatīvajos aktos reglamentētie nosacījumi un Dienestā rīcībā ir informācija par pārkāpumu vai arī ir saņemts spēkā esošs Veselības inspekcijas lēmums	25	0	0
Radiologa veikto mamogrammu izmeklējumu, tajā skaitā maksas un kā otra radiologa veikto, aprakstu skaits	23	0	2

Nacionālais veselības dienests

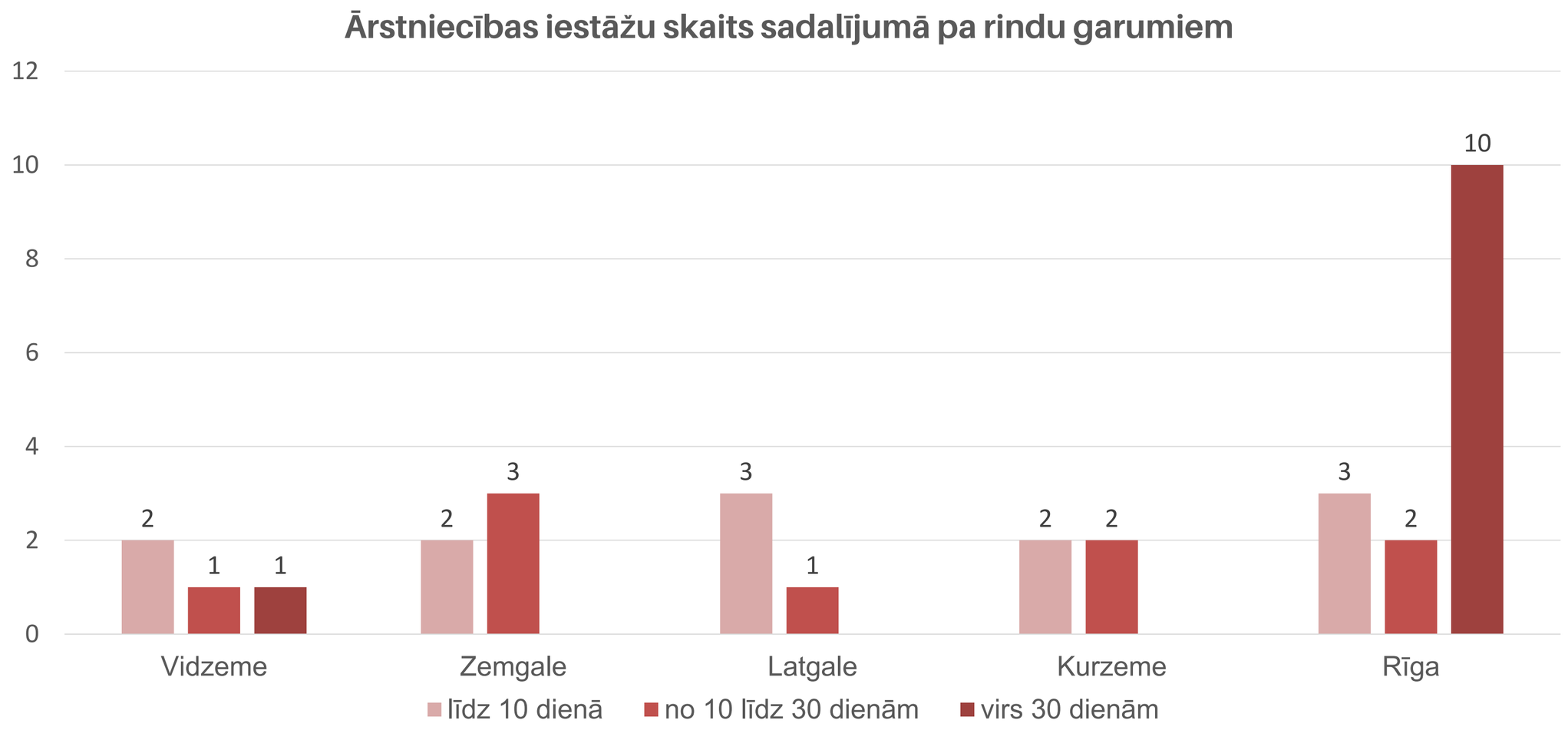
Mamogrāfijas pakalpojumu sniedzēji 2026. gadā

25 iestādes

37 stacionārie mamogrāfi
4 mobilie mamogrāfi

Skrīninga mamogrāfijas pakalpojuma pieejamība – rindas uz 01.08.2026

Nacionālais veselības dienests

Ko pašreizējā modelī nepieciešams pārskatīt un kāds ir nākamais attīstības solis?

ESOŠIE IZAICINĀJUMI	2027. GADAM VIRZĪTAIS UZDEVUMS MVI ONKOLOĢIJĀ
• skrīninga un diagnostikas plūsmu nodalīšana; • izmeklējuma veikšanas un aprakstīšanas funkciju pārskatīšana; • skaidrāks mobilās mamogrāfijas modelis; • tehnisko prasību aktualizēšana; • personāla un kapacitātes prasību precizēšana; • vienots rezultātu paziņošanas un pacienta tālākās virzības algoritms.	• esošās situācijas, kapacitātes, rindu izvērtēšana; • optimāla pakalpojumu tīkla un digitālās attēlu aprites modeļa izstrāde; • centralizētas dubultās aklās lasīšanas modeļa izstrāde; • vienota pacienta ceļa izveide līdz “zaļajam koridoram”; • jaunu tehnisko, profesionālo, kapacitātes un kvalitātes kritēriju izstrāde.

Nacionālais veselības dienests

Paldies par uzmanību.